

มคอ. 3 รายละเอียดของรายวิชา
Course Specification

รหัสวิชา 0102221

ทฤษฎีองค์กรและการพัฒนาการบริหารองค์กรชุมชน
(Organizational Theory and Development of
Administration for Community Organization)

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาชุมชน
หลักสูตร พ.ศ. 2564
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0102221 ทฤษฎีองค์กรและการพัฒนาการบริหารองค์กรชุมชน 3(3-0-6)

Organizational Theory and Development of
Administration for Community Organization

บูรพวิชา : -

ควบคู่ : -

แนวคิดทฤษฎีองค์กรและสถาบันทางสังคม การออกแบบและการสร้างองค์กรชุมชน องค์ประกอบของการพัฒนาการบริหารขององค์กรชุมชน ตลอดจนเงื่อนไขที่สนับสนุน และข้อจำกัดของการพัฒนาการบริหารสำหรับองค์กรชุมชน เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชน โดยวิเคราะห์กรณีศึกษา องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและพัฒนาชุมชน

Concept and theory of organization and social institutions; design and construction of community organizations, the components of development of administration for community organizations as well as supported conditions and limitations for the development of administration for community organizations in order to drive community development by analyzing a case study of local government organization and community organizations.

2. ประเภทของรายวิชา

- ศึกษาทั่วไป
- วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
- วิชาเอกบังคับ
- วิชาเอกเลือก
- วิชาโท
- วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา อาจารย์ ดร.โอริสา ชุมพงศ์

อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ ดร.โอริสา ชุมพงศ์

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

ปีการศึกษา 2567/ภาคการศึกษาปลาย/นิสิตหลักสูตรการบริหารและพัฒนาชุมชนชั้นปีที่ 1

5. สถานที่เรียน

มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

วันที่ 4 พฤศจิกายน 2567

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

- 1.1 เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนมนุษย์ เพื่อการบริหารและพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน
- 1.2 เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีองค์กรและสถาบันทางสังคม
- 1.3 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกแบบ และสร้างองค์กรชุมชน ตลอดจนองค์ประกอบของการพัฒนาการบริหารขององค์กรชุมชน เงื่อนไขที่สนับสนุน และข้อจำกัดของการพัฒนาการบริหารสำหรับองค์กรชุมชน
- 1.4 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการบริหารองค์กรชุมชนมาใช้เพื่อขับเคลื่อนองค์กรชุมชนให้เกิดประโยชน์

2. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา (Course-level Learning Outcomes: CLOs)

เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาในรายวิชาสามารถ

- 3.1 CLO1 ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อเพื่อนมนุษย์ เพื่อการบริหารและพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน
- 3.2 CLO2 อธิบายเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีองค์กรและสถาบันทางสังคม
- 3.3 CLO3 อธิบายเกี่ยวกับการออกแบบและสร้างองค์กรชุมชน องค์ประกอบ ตลอดจน เงื่อนไขที่สนับสนุน และข้อจำกัด ของการพัฒนาการบริหารขององค์กรชุมชน
- 3.4 CLO4 อธิบายเกี่ยวกับการบริหารสำหรับองค์กรชุมชนเพื่อขับเคลื่อนองค์กรชุมชนให้เกิดประโยชน์ และสอดคล้องกับสถานการณ์ในยุคปัจจุบัน

3. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยกับสถานการณ์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สนองต่อตลาดแรงงานด้านการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ ให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการในเรื่องการพัฒนาแนวคิดทฤษฎีองค์กรและสถาบันทางสังคม และแนวทางการบริหารจัดการองค์กรและองค์กรชุมชน

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
45	0	75

หมายเหตุ รายวิชานี้มีการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลภาคสนามจากสถานการณ์จริง โดยมีการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา ตลอดจนใช้ชุมชนเป็นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอน และเป็นรายวิชาที่เน้นนวัตกรรมสังคมในชุมชนที่เชื่อมโยงกับการเป็นผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล การให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนอย่างน้อย 3 ชั่วโมง/สัปดาห์ ณ ห้องพักอาจารย์ อาคาร 13 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา และผ่านช่องทาง Line / Email และ โทรศัพท์ เป็นต้น โดยผ่านการนัดหมายล่วงหน้า

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	แนะนำรายวิชา การเรียนการสอน การวัด/ประเมินผล เอกสาร/ตำรา แนะนำแนวทางการศึกษาเพื่อให้บรรลุ ความมุ่งหมายของรายวิชา	3	0	- มคอ.3 - การบรรยาย - การอภิปราย - สื่อ PowerPoint - TSU MOOC - แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	อ.ดร.โอริสา ชุมพงศ์
2	บทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับองค์กร ชุมชนและการจัดการองค์กรเบื้องต้น (Fundamentals of Organizing) - ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับองค์กรชุมชน และ การจัดการ - โครงสร้างและการออกแบบองค์กร ชุมชน - ความรับผิดชอบ อำนาจหน้าที่ และการ มอบหมายงาน	3	0	- บรรยาย - Power point - อภิปราย - TSU MOOC/ วีดิทัศน์	อ.ดร.โอริสา ชุมพงศ์
3-4	บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและหลักการ บริหาร - ทฤษฎีและหลักการบริหาร - ความหมายของการบริหาร - กระบวนการบริหาร - ทรัพยากรการบริหาร	6	0	- บรรยาย - Power point - อภิปราย - TSU MOOC/ วีดิทัศน์	อ.ดร.โอริสา ชุมพงศ์
5-6	บทที่ 3 การวางแผนยุทธศาสตร์ การ บริหารและการกำหนดเป้าหมาย - ความหมายของการวางแผน	6	0	- มคอ.3 - การบรรยาย - การอภิปราย - สื่อ PowerPoint	อ.ดร.โอริสา ชุมพงศ์

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
	<ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการวางแผนและการวางแผนยุทธศาสตร์ - จุดมุ่งหมายของเป้าหมายและการวางแผน 			<ul style="list-style-type: none"> - TSU MOOC - แลกเปลี่ยนความคิดเห็น 	
7-8	บทที่ 4 การปลูกฝังทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในองค์กรชุมชน (Cultivating Digital Literacy) <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายและความสำคัญของทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในองค์กร - ทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในองค์กร - แนวทางพัฒนาทักษะและการรู้ดิจิทัลในองค์กร 	6	0	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - Power point - อภิปราย - TSU MOOC/ วีดิทัศน์ 	อ.ดร.โอริสา ชุมพวงค์
9	สอบกลางภาค				
10	บทที่ 5 การบริหารทรัพยากรมนุษย์ <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของการจัดการทรัพยากรมนุษย์ - ความสำคัญของฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ - แนวคิดการบริหารทรัพยากรมนุษย์ - หน้าที่ของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ 	3	0	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - Power point - อภิปราย - TSU MOOC/ วีดิทัศน์ 	อ.ดร.โอริสา ชุมพวงค์
11	บทที่ 6 ความเป็นผู้นำในองค์กรชุมชน <ul style="list-style-type: none"> - ภาวะผู้นำ - การจูงใจในองค์กรและการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา 	6	0	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - Power point - อภิปราย - TSU MOOC/ วีดิทัศน์ 	อ.ดร.โอริสา ชุมพวงค์
12-13	บทที่ 8 การจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) <ul style="list-style-type: none"> - ความสำคัญของการจัดการเชิงกลยุทธ์ - กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ - การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 	6	0	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - Power point - อภิปราย - TSU MOOC/ วีดิทัศน์ 	อ.ดร.โอริสา ชุมพวงค์

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
	- การควบคุมกลยุทธ์				
14-15	- กรณีศึกษา องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการ บริหารและพัฒนาชุมชน - การนำเสนองาน	6	0	- อภิปราย - การนำเสนอ / รายงานกลุ่ม	อ.ดร.โอริสา ชุมพงศ์
16	สอบปลายภาค				
17					
รวม		45	0		

หมายเหตุ รายวิชานี้ใช้การเรียนการสอนแบบ Active Learning ไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมง มีการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลภาคสนามจากสถานการณ์จริง โดยใช้ชุมชนเป็นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอน อย่างน้อย 30 ชั่วโมง นอกจากนี้ในการจัดการเรียนการสอนยังบูรณาการกับโครงการของหลักสูตรสาขาการบริหารและพัฒนาชุมชนที่เน้นชุมชนเป็นฐาน

2. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- 9. ส่งระดับชั้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- 11. อื่น ๆ ระบุ

แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	หัวเรื่อง/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
1	- การตรงต่อเวลาของนิสิตในการเข้าเรียน การส่งงานที่ได้รับมอบหมาย การเข้าร่วม กิจกรรม	สังเกตการมีส่วนร่วม และพฤติกรรมในชั้น เรียน	1-16	10

ลำดับ	หัวข้อ/ประเด็น/รายละเอียด	วิธีการประเมิน/ ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	คะแนน
	- ความมีวินัยและความพร้อมเพรียงของ นิสิตในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อการบริหารและพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน - ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย			
2	- ความสามารถด้านการคิดของของนิสิต เช่น การตั้งคำถาม การสืบค้นข้อมูล การ คิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การตัดสินใจ - การทำผลงานและการนำเสนอผลงานของ นิสิต	การทดสอบย่อยและ งานเดี่ยว	3-13	10
3	- ความสามารถด้านการคิดของของนิสิต เช่น การตั้งคำถาม การสืบค้นข้อมูล การ คิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การตัดสินใจ - การทำผลงานและการนำเสนอผลงานของ นิสิต	สอบระหว่างภาค	9	20
4	- ความสามารถด้านการคิดของนิสิต เช่น การตั้งคำถาม การสืบค้นข้อมูล การคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ การตัดสินใจ - การนำเสนอโครงการที่เกี่ยวข้องและ เชื่อมโยงกับการนำแนวคิดการบริหาร จัดการเพื่อบริหารจัดการขับเคลื่อนองค์กร และองค์กรชุมชน	งานกลุ่มและการ นำเสนอโครงการ	14-16	30
5		สอบปลายภาค	17-18	30
คะแนนรวม				100

วิธีการตัดเกรด อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)
 อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

ภาษาต่างประเทศ

- Alvesson, M. (2013). Understanding organizational culture. 2nd Edition. Sage.
- Certo, S. C., & Certo, S. T. (2013). Modern management: Concepts and skills. Pearson Higher Ed.
- De Cenzo, D. A., Coulter, M., & Robbins, S. P. (2011). Fundamentals of management. Pearson Higher Ed.
- Gigliani, G. B., & Bedeian, A. G. (1974). A conspectus of management control theory: 1900-1972. Academy of Management Journal, 17(2), 292-305.
- Kast, F. E., & Rosenzweig, J. E. (1974). Organization and management: A systems approach. McGraw-Hill.
- Prahalad, C. K. (2003). Harvard business review on corporate responsibility. Harvard Business Press.
- Porter, M. E., & Kramer, M. R. (2006). The link between competitive advantage and corporate social responsibility. Harvard business review, 84(12), 78-92.
- Porter, M. E., & Kramer, M. R. (2019). Creating shared value. In Managing sustainable business (pp. 323-346). Springer, Dordrecht.
- Robbins, S. P., & Judge, T. A. (2013). Organizational behavior. Pearson education limited.
- Schein, E. H. (1990). Organizational culture (Vol. 45, No. 2, p. 109). American Psychological Association.
- Schein, E. H. (2010). Organizational culture and leadership (Vol. 2). John Wiley & Sons.
- Yukl, G. A. (2002). Leadership in organizations. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

ภาษาไทย

- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2561). ทฤษฎีองค์การ : มุมมองต่างกระบวนทัศน์. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิเชียร วิทยอดม. (2555). ทฤษฎีองค์การฉบับแนวใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ธนัช การพิมพ์.
- สมคิด บางโม. (2562). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น บมจ..

22. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

บทความวิจัยประกอบการสอน

- Wongpunyo, W., Chaowakeeratiphog, T., & Wongnaya, S. (2024). 6 กลยุทธ์การบริหารจัดการภาครัฐอัจฉริยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา. Journal of Graduate Studies in Northern Rajabhat Universities, 14(2), 88-106.